

Hospodin (se) činí!

Introit: Ž 150

Hlavní čtení: Nehemjáš 9:16-37

1. čtení: Nehemjáš 9:1-15

3. čtení: Filipským 2:12-16

Milí bratři, milé sestry,

co vyznáváme před každou večeří Páně? Myslím, že to první, co vás napadne, je hřích. Vyznáváme Bohu naše viny. Každý sám za sebe – a přitom všichni společně. Ale to je jen první část našeho vyznání. Hned druhá otázka přípravy na večeří Páně se týká naší víry v Boha, který své veliké milosrdenství plně projevil v Pánu Ježíši Kristu. A tak by bylo správnější říct, že před slavením večeře Páně vyznáváme svůj hřích a jedním dechem také svou víru v Boží milost.

A přesně to dělají Izraelci, kteří se zrovna vrátili z babylonského zajetí do zaslíbené země. Vyznávají hřích a zároveň víru v milostivého Hospodina.

- ³ *Povstávali ze svých míst, když četli čtyřikrát za den z knihy Zákona Hospodina, svého Boha, a čtyřikrát se vyznávali a klaněli Hospodinu, svému Bohu.*

No, při poslechu celé dnešní biblické kapitoly nás mohlo hned trknout, že Izraelci vyznávají především hříchy svých otců. Viny jejich předků, kvůli kterým je Bůh nakonec vyhnal z Izraele a na dlouho je ponechal v moci Babyloňanů.

Víte, dnes je dost populární vyznávat hříchy předků. Mnozí lidé jsou přesvědčeni, že když vyznají zlé věci ze života těch, kteří je předešli, pak se uvolní nějaké duchovní pouto. Odstraní se tím nějaká duchovní překážka. Odlehčí se tím zlá zátěž – a oni budou duchovně svobodnější. Nebo se jim dokonce začne lépe v životě dařit. Třeba se tělesně konečně uzdraví, nebo ustanou rodinná neštěstí. Říká se tomu někdy *uzdravení rodových kořenů*. Prababička vykládala karty, nebo vyvolávala duchy. A já to musím Bohu vyznat, abych zlomil to zlé duchovní pouto, které po generace přetrvává v mé rodině a i mě neblaze ovlivňuje.

Na první poslech to vypadá, že Izraelci dělají to samé. Jakoby uzdravovali své rodové kořeny. Ale opravdu jen na první poslech! Protože oni nevyznávají jenom hříchy svých předků. Oni se s tím hříchem svých otců ztotožňují! Mohli by říct: *My za to neneseme žádnou odpovědnost. My za to nemůžeme. To oni tě, Hospodine, zraňovali. My ne! My na to jen doplácíme. Oni už jsou mrtví. Svě viny ti už vyznat nemohou. My to tedy učiníme za ně. Zástupně.* Tito v Jeruzalémě shromáždění Izraelci se ale necítí jen jako oběti hříchu svých předků. Oni se také cítí vinni. Ano, mluví o otcích, kteří se těžce a opakovaně prohřešovali proti Hospodinu. Postavili se proti němu. Neposlouchali ho. Uráželi ho svým jednáním. Ale tyto viny svých předků vnímají také jako své vlastní provinění. Vždyť vyznávají:

- ³³ *Ty jsi spravedlivý ve všem, co na nás přišlo, neboť jsi jednal věrně, kdežto MY jsme si počínali svévolně.*

A v poslední větě své modlitby to zmíní znovu. *Nemůžeme si sami vládnout v zemi zaslíbené... Ty, Bože, jsi nad námi ustanovil cizí vládce.* Proč? *Protože my jsme se proti tobě prohřešili.* Doslova:

- ³⁷ *Její bohatá úroda připadá králům, které jsi nad námi ustanovil pro NAŠE hříchy; vládnou nad našimi těly i nad naším dobyt看em, jak se jim zlíbí.*

Izraelci tedy opravdově Hospodinu vyznávají viny svých otců i viny své. Ale na druhou stranu v této modlitbě vyznávají svému Bohu, že je dobrotivý a úžasně milostivý. Že trpělivě pracoval s jejich otci. A tím mimo jiné vyjadřují svou naději: Že s nimi také bude zacházet trpělivě a milostivě.

D HOSPODIN (SE) ČINIL (Neh 9)

Bratři a sestry, nemůžeme si dovolit probrat tuto dlouhou kapitolu z knihy Nehemjáš verš po verši. Proto se zaměříme jen na jedno jediné sloveso, které se vinou celou tou pasáží jako tenká červená nit. To sloveso zní hebrejsky: אָשָׁח (a-s-h, čte se: *asá*; nebo: *asaja*). A česky: *Činit. Dělat. Konat. Jednat.*

1) Toto sloveso se objevuje hned na samotném začátku modlitby shromážděných Židů. Ti dobrořečí Hospodinu:

- ⁶ *Ty, Hospodine, jsi ten jediný, ty jsi UČINIL nebe, nebesa nebes a všechen jejich zástup, zemi i vše, co je na ní, moře i vše, co je v nich. Sám to všechno zachováš při životě a nebeské zástupy se ti klanějí.*

Izraelci nejprve vyznávají, že Hospodin UČINIL celý vesmír. Chválí svého Boha, že stvořil celý náš svět. Všechno, kam až lidské oko dohlédne. Všechno, co lidské oko nevidí. Není místečka v celém vesmíru, které by Hospodinu neříkalo „Pane“. Není tvora, který by za svou existenci vděčil sám sobě. Není rostlina, která by se jeho vládě nemusela podřídit. Jen ten člověk si často myslí, že může bez Boha žít. Ve své úsměvné či vlastně smutné bohorovnosti se domnívá, že je odpovědný jen sám sobě. Že může spoléhat jen na sebe. A dokonce: Že to on stvořil Boha. Že Bůh je jeho výmyslem. Ale Boží lid si nic z toho nemyslí. Boží lid prohlašuje, že tento jediný a jedinečný Bůh učinil nebesa, zemi i moře se všemi jeho tvory – zvířecími, lidskými i andělskými.

2) Dále vyznávají: Když Hospodin vyvedl svůj zubožený lid z Egypta, UČINIL si na svých nepřátelích jméno. To znamená: Oslavil se na Egyptěanech, kteří Izraelce zotročili. Zastal se svého zbídačeného lidu. A tím vším vyvýšil své jméno nad všechny vládcy. Ukázal, kdo je tady skutečný šéf.

- *¹⁰ I učinil jsi znamení a zázraky proti faraónovi a proti všem jeho služebníkům i proti všemu lidu jeho země, protože jsi poznal, jak se nad nimi zpupně vyvyšovali. Tak sis UČINIL jméno, jaké máš až dodnes.*

A to je naprosto v pořádku, bratři a sestry. Jen Bohu patří sláva! Jen jeho jménu náleží všechna čest a chvála! I kdyby nikdo jiný nechtěl vyvyšovat Boží jméno, jeho lid musí. Boží lid chce.

3) Za třetí: Když Hospodin vedl svůj lid pouští, staral se o něj. Dobře o něj pečoval. Od chvíle, kdy Izraelci přešli suchou nohou Rudé moře, až do vstupu do zaslíbené země, zakoušeli Boží rozmanitou péči. Izraelci velebí Hospodina za to, jak se ČINIL (v. 17!) ve prospěch jejich předků:

- *¹¹ Rozpoltil jsi před nimi moře a oni prošli mořem po suchu; ale jejich pronásledovatele jsi uvrhl do hlubin jako kámen do dravých vod. ¹² Ve dne jsi je vodil sloupem oblakovým, v noci sloupem ohnivým, aby jim osvětloval cestu, po níž by šli. ¹³ Sestoupil jsi na horu Sínaj a mluvil jsi s nimi z nebe, vydal jsi jim přímé rády a spolehlivá naučení, dobrá nařízení a příkázání. ¹⁴ Učinil jsi jim známý svůj svatý den odpočinku, příkazy, nařízení a zákon jsi jim vydal skrze svého služebníka Mojžíše. ¹⁵ Dal jsi jim chléb z nebe, když hladověli, vyvedl jsi jim vodu ze skaliska, když žíznili. A řekl jsi jim, aby šli obsadit zemi, o které jsi s pozvednutím ruky přísáhl, že jim ji dáš.*

4) A teď to přijde! Jak Izraelci reagovali na tuto mimořádnou a zároveň každodenní Boží péči? Dobře to víme... Ani to s nimi nehnulo! Místo aby Boží jméno vynášeli do nebes, místo aby chválili Hospodina dnem i nocí za všechnu tu jeho dobrotu, neposlouchali Hospodina a dokonce propadli modlářství. Z modlitby slyšíme:

- *¹⁶ Ale oni, naši otcové, se zpupně vyvyšovali, byli tvrdošijní a neposlouchali tvé příkazy. ¹⁷ Odmítli poslouchat a ani si nevzpomněli na divuplné skutky, které jsi pro ně činil. Byli tvrdošijní a vzali si vzdorně do hlavy, že se vrátí do svého otroctví... ¹⁸ Dokonce si odlili (dosl. učinili si) sochu býčka a řekli: »To je tvůj Bůh, který tě vyvedl z Egypta«. Dopustili se (dosl. činili) strašného rouhání.*

To byl jejich projev vděku za to všechno, co pro ně Hospodin učinil. Takto Bohu poděkovali. Udělali si modlu, kterou vzývali – místo Hospodina.

5) A to se v dějinách Izraele stále opakuje. V zemi zaslíbené, kterou jim Hospodin z milosti dal, se Izraelci chovali takto:

- *²⁶ Ale začali být vzpurní a bouřili se proti tobě. Tvůj zákon zavrhli a vraždili tvé proroky, kteří je varovali, aby je obrátili zpět k tobě. Dopustili se (dosl. činili) strašného rouhání.*

Ani v zaslíbené zemi nepřestali konat modloslužbu. Ani v zemi oplývající mlékem a medem, kterou Hospodin přísežně slíbil dát Abrahamovu potomstvu, nepřestali pohrdat Božím Zákonem a zároveň uctívat, chválit, prosit a děkovat pohanským modlám.

A když se je snažil Bůh přivést k rozumu skrze své proroky, neměli problém je násilně sprovodit ze světa. Pořád tedy ČINILI to, co bylo zlé a nepřípustné v očích Hospodina. A když je za toto jejich zlé jednání Bůh trestal, oni úpěli k Hospodinu. Bůh se nad nimi smíloval, zachránil je od jejich nepřátel. A oni se už napříště poučili, že? Ani náhodou!

Izraelci vyznávají:

- ²⁸ *Ale jen si (naši otcové) oddechli, zase páchali (dosl. činili), co je před tebou zlé.*

A to už si člověk říká: *Tak dost! Boží mlýny možná melou pomalu, ale jistě, ne? I Boží trpělivost má přece své meze.* Ovšem Písmo dosvědčuje, že Boží trpělivost a milost vůči jeho lidu je téměř nevyčerpatelná... Izraelci v této své modlitbě vyznávají o Hospodinu:

- ³¹ *Ale z nesmírného slitování jsi s nimi neskoncoval (dosl. neučinil konec) a neopustil jsi je, protože jsi Bůh milostivý a soucitný.*

A tak, bratři a sestry, nakonec slyšíme jakýsi sumář:

- ³³ *Ty jsi spravedlivý ve všem, co na nás přišlo, neboť jsi jednal (dosl. činil) věrně, kdežto my jsme si počínali (dosl. činili) svévolně.*

Ano, když pohlédneme do historie, vidíme, že Bůh se svým lidem jednal věrně. Že byl věrný své smlouvě, kterou s nimi uzavřel. Ale Izraelci tuto jeho smlouvu nedokázali dodržovat. NEČINILI, co bylo v Božích očích dobré. (v. 29) Hospodin sice mnohokrát přimhouřil obě oči před hříchem svého lidu. Ale nakonec Bůh vyhnal neposlušné Izraelce ze zaslíbené země. Ovšem ani tím to nekončí! Hospodin se přece opět se nad svým lidem smiloval! Umožnil jim navrátit se z babylonského zajetí zpět domů. Vždyť tito Izraelci, kteří úpěnlivě volají k Hospodinu, už zase z Boží milosti bydlí v zaslíbené zemi. Bůh je milosrdný a věrný – ve všem, co ČINÍ.

II) HOSPODIN (SE) ČINÍ (Nový zákon)

Bratři a sestry, my u tohoto vyznání Izraelců zůstat nemůžeme. Vždyť my vidíme mnohem, mnohem víc z toho, co Bůh učinil, než tehdy vidělo to izraelské shromáždění. My vidíme, jak Bůh jednal s Božím lidem v dalších generacích. Jak jedná s námi. A ve víře také vidíme, co všechno Bůh pro nás ještě hodlá učinit. Co všechno je teprve před námi. Jak se tedy to sloveso ČINIT (*dělat, konat, jednat*) vyskytuje v Novém zákoně? V jakých souvislostech? Co všechno Bůh učinil a činí pro nás? A co s námi ještě plánuje učinit? Přiznám se, bratři a sestry, že mě samotného to zaskočilo. Vždyť tímto slovesem se v Novém zákoně popisují všechny hlavní Boží skutky spásy!

1) Tak předně: Také Nový zákon mluví na více místech o tom, že Bůh UČINIL **celý vesmír** i se všemi jeho obyvateli. (Sk 4:24; 17:24-26; Žd 1:7). Ale hned dodejme, že Bůh, který stvořil všechnu tu krásu kolem nás, připravuje pro svou církev **nové stvoření**. Tentokrát oprostěné od veškerého zla a nedokonalostí. Z knihy Zjevení slyšíme:

- ⁵ *Ten, který seděl na trůnu, řekl: "Hle, všechno tvořím (dosl. činím) nové." (Zj 21:5)*

2) Samozřejmě nejčastěji Nový zákon mluví o tom, co pro nás Bůh UČINIL v **Pánu Ježíši Kristu**. Nebo jinak: Co pro nás, hříšné lidi, UČINIL Ježíš Kristus – z Božího pověření. Připravte se, bude to jízda!

a) Ježíš Kristus nás **dokonale očistil od našich hříchů**. Díky němu jsme před Bohem bílí jako čerstvě napadlý sníh.

- *To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposvrtněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa, který nemusí jako dřívější velekněží denně přinášet oběti napřed za vlastní hříchy a pak teprve za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když obětoval sebe sama. (Žd 7:27; také: Žd 1:3-4)*

Bůh šel dokonce tak daleko, že svého Syna učinil hříchem, jak doslova prohlašuje apoštol Pavel.

- *Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s (dosl. učinil) hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti. (2K 5:21)*

A poté Krista nejen vzkrísil, ale také **vyvýšil nad celé stvoření**. Aby ne! Vždyť si to Pán Ježíš pro svou absolutní a bezchybnou poslušnost zasloužil!

- ² *v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil (dosl. učinil) dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. (Žd 1:2)*

b) S tím souvisí další věc: Ježíš Kristus UČINIL ze všech, kteří mu věří a následují ho, **královské kněžstvo**. Každý z nás je tedy knězem živého Boha. Knězem, který smí svobodně předstupovat před Boží tvář, být v jeho svaté přítomnosti a přinášet mu své oběti: Modlitby, prosby, chválu.

Tak to radostně hlásá kniha Zjevení:

- ^{5b} *Jemu (Kristu), jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů ⁶ a **učinil** nás královským kněžstvem Boha, svého Otce - jemu sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1:5-6)*

c) Dále: Ježíš Kristus se rozhodl v nás bydlet. **Přebývá v nás**. Ubytoval se v našem srdci. V Janově evangeliu sám říká:

- ²³ *"Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a **učiníme** si u něho příbytek. (J 14:23)*

d) Pán Ježíš nám také slibuje, že **bude plnit naše prosby**, které vyslovíme v jeho jménu (a tím tedy v souladu s jeho vůlí).

- ¹³ *A začali budete prosit ve jménu mém, **učiním** to, aby byl Otec oslaven v Synu. ¹⁴ Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to **učiním**. (J 14:13-14)*

A nejen to! On s námi a mezi námi **UČINÍ mnohem větší věci**, které si ve své omezenosti kolikrát ani neumíme představit. A za které se tedy ani nemáme odvahu modlit.

- ²⁰ *Tomu pak, který působením své moci mezi námi může **učinit** neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit, ²¹ jemu samému buď sláva v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků! Amen. (Ef 3:20-21; také Sk 15:12!)*

Díky Kristu nás také Bůh slyší, když se trápíme. Když prožíváme zlé a těžké události v našem životě. **Pomáhá nám v našich zkouškách**, ve kterých tím pádem nikdy nejsme sami!

- ¹³ *Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám **připraví** (dosl. učiní) i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát. (1K 10:13)*

e) Ježíš Kristus z nás **UČINIL nositele evangelia**. Svým učedníkům přece řekl:

- *"Pojďte za mnou a **učiním** z vás rybáře lidí." (Mt 4:19)*

Vy tedy dál ponese te radostnou zvěst lidem, kteří se topí v hlubokých vodách hříchu a potřebují se dostat na hladinu, konečně se nadechnout, nabrat život v Kristově přítomnosti. Vy jste rybáři lidí. Kristus si skrze vás přitáhne druhé lidi k sobě.

f) A nakonec: Je to Kristus sám, kdo nás **pevně drží u sebe** a podpírá nás na naší cestě spásy. To slyšíme z apoštolského požehnání:

- ²³ *Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvěti a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. ²⁴ Věrný je ten, který vás povolal; on to také **učiní**. (1Te 5:23-24)*

Ano, Kristus nás jednou pevně ukotví ve svém věčném království. Vzkříšený Pán slibuje každému, kdo ho následuje:

- ¹² *Kdo zvítězí, toho **učiním** sloupem v chrámě svého Boha a chrám již neopustí; napíšu na něj jméno svého Boha a jméno jeho města, nového Jeruzaléma, který sestupuje z nebe od mého Boha, i jméno své nové. (Zj 3:12)*

Bratři a sestry, při tom všem jsem si vzpomněl na pana Kosa z legendárního filmu *Na samotě u lesa*. Ten chce konečně dostavět svůj dům. A tak, když houpe zedníka Lorence, říká: *Však už nám taky zbejvá jenom osadit okna, dozít komín, začistit to po elektrikářích, postavít krb. V koupelně chci ještě ohodit strop, ale nemám rabicku...*

Na rozdíl od něj: Pán Ježíš Kristus už všechno učinil. Postavil si z nás svůj svatý chrám. Není nic, co bychom k tomu mohli sami od sebe přidat. A tak se dnes radujeme a těšíme z jeho nádherného díla!

Modlitba: *Chválíme tě, Pane Ježíši Kriste, za to všechno, co jsi pro nás učinil. Chválíme tě, co jsi z nás, hříšných, udělal. Tvé dílo spásy nás ohromuje a zároveň sráží do prachu veškerou naši pýchu. Buď v našich životech vyvýšen, Kriste. Oslav sebe sama na nás a skrze nás v tomto světě. Připoj k nám ještě mnohé, kteří tě budou oslavovat za tvé mocné a láskyplné činy. Amen.*